سرآمد اقتصاد

شنبه-۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۲-سال هفتم-شماره ۱۶۳۴

گوناگون

فعالیت دوباره کمیته مشترک آبی ایران و عراق پس از ۱۰ سال توقف

سخنگوی صنعت آب با بیان اینکه سفر وزیر نیرو به عراق در روزهای اخیر سبب فعال شدن کمیته‌ای در حوزه مسایل آبی شد که ۱۰ سال متوقف بود، گفت: فعالیت این کمیته سبب خواهد شد مسائل آبی به خوبی پیگیری شده و کارها سریع‌تر رسیدگی شود.

به گزارش اقتصادسرآمد، فیروز قاسم‌زاده با بیان اینکه اقدامات و همکاری‌های آبی خوبی در دولت جدید عراق شکل گرفته است، اظهار داشت: این همکاری‌های خوب ما را در زمینه مسائل آبی امیدوارتر کرده، زیرا با عراق مراودات آبی زیادی داریم.وی افزود: هر دو کشورهایی هستیم که از مسائل آبی متاثر می‌شویم و این مسائل بر دو کشور اثر گذار است.سخنگوی صنعت آب اضافه کرد: کمیته‌ای دائمی بین دو کشور ایجاد شده بود که بنا به دلایلی فعالیت آن ۱۰ سال متوقف شده بود.قاسم‌زاده گفت: در دولت سیزدهم سه جلسه با مقام‌های عراقی برگزار و مذاکراتی انجام شد که یکی از دستاوردهای این جلسه‌ها و نیز حضور اخیر وزیر نیرو ایران در کنفرانس بغداد، فعال شدن این کمیته دائمی است.وی بیان داشت: فعالیت این کمیته سبب خواهد شد مسائل آبی به خوبی پیگیری شده و کارها سریع‌تر رسیدگی شود.سخنگوی صنعت آب گفت: سفر وزیر نیرو به عراق و سخنرانی در کنفرانس آب بغداد اقدام مثبتی در جهت منابع آب است.

جایگاه‌های سوخت در این مرحله مشمول پرداخت کارمزد بانکی نیستند

بانک‌مرکزی در هر مرحله از اجرای مدل جدید کارمزد شبکه پرداخت، شرایط صنوف مختلف را بررسی و مشخص خواهد کرد و دریافت کارمزد از پذیرندگان در فاز اول در خصوص جایگاههای سوخت اساسا مطرح نبوده است.به گزارش اقتصادسرآمد، محمدمهدی تقی‌پور، مدیرعامل شرکت به‌پرداخت ملت گفت: خوشبختانه بانک‌مرکزی در تدوین طرح جدید کارمزد شبکه پرداخت، بسیار منعطف عمل کرده و با مرحله‌ای کردن اجرای طرح فرصت و امکان بررسی شرایط صنوف مختلف را فراهم کرده است.وی افزود: همانطور که در ابلاغیه بانک مرکزی تصریح شده نانوایی‌ها و سوپرمارکت‌ها فعلا از شمول مشارکت در پرداخت کارمزد معاف هستند. البته پیگیری‌های ما از مسئولان بانک مرکزی حاکی از آن است که برخی اصناف دیگر از جمله جایگاه‌داران سوخت نیز مشمول ابلاغیه جدید نیستند و بانک مرکزی شرایط هر صنف را به صورت مجزا بررسی و مشخص می‌کند.مدیرعامل شرکت به پرداخت ملت تاکید کرد: البته بانک ملت تمهیدات لازم در خصوص صنف جایگاه داران سوخت را در نظر داشته و تدابیر ویژه ای برای این صنف اندیشیده و جای هیچ نگرانی در این خصوص برای این رسته کسب و کاری وجود ندارد.تقی‌پور ادامه داد: اصلاح نظام کارمزد و مشارکت تمام ذینفعان این زنجیره در تامین هزینه‌های آن قطعا در بلندمدت به سود همه و اقتصاد کشور خواهد بود.

رتبه دوم ایران از نظر رشد تولید نفت در میان اعضای اوپک

اداره اطلاعات انرژی آمریکا از افزایش ۴۰هزاربشکه‌ای تولید روزانه نفت ایران در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۳ خبر داد و اعلام کرد ایران پس از نیجریه بیشترین میزان رشد تولید نفت میان اعضای اوپک را داشته است . به گزارش اقتصادسرآمد، اداره اطلاعات انرژی آمریکا در جدیدترین گزارش خود موسوم به چشم‌انداز کوتاه‌مدت انرژی جهان کل تولید نفت اوپک در سه‌ماهه نخست سال جاری میلادی را ۲۸ میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه در روز برآورد کرده است.تولید نفت اوپک در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۳ نسبت به سه‌ماهه قبل از آن ۴۸۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است.اوپک در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۲ بالغ بر ۲۸ میلیون و ۹۲۰ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده بود.بخش زیادی از کاهش تولید اوپک در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۳ مربوط به افت تولید نفت عربستان بوده است. عربستان تولید نفت خود در این دوره را ۴۸۰ هزار بشکه در روز کاهش داده و به ۱۰ میلیون و ۲۰ هزار بشکه در روز رسانده است.نیجریه نیز بیشترین افزایش تولید را میان اعضای اوپک طی این دوره داشته است. تولید نفت این کشور ۱۷۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته و به یک‌میلیون و ۲۴۰ هزار بشکه در روز رسیده است.بر اساس این گزارش ایران از نظر میزان رشد تولید نفت رتبه دوم پس از نیجریه را داشته و توانسته است تولید روزانه نفت خود را ۴۰ هزار بشکه افزایش بدهد و به ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در روز برساند.ایران در سه‌ماهه چهارم سال قبل ۲ میلیون و ۵۶۰ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده بود.

بررسی اقتصادسرآمد از کم توجهی در استفاده از انرژی‌های دریایی در کشور

جریانات دریایی در تامین انرژی نقش تعیین کننده دارد

گروه انرژی پاک – حمزه رستمی نیا – اقیانوس‌ها منابعی عظیم از انرژی حرکتی هستند که به صورت امواج، جزر و مد و جریان های همیشگی سطحی یا زیر آبی، ناشی از اختلاف حرارت نقاط گوناگون، دیده می‌شود بررسی به‌کارگیری انرژی امواج پیشینه‌ای طولانی ندارد و تنها چند دهه است که پژوهش‌ها در این زمینه آغاز شده‌است، اما بهره‌گیری از انرژی حاصل از اختلاف حرارتی در اقیانوس‌ها، به سال ۱۹۲۹ باز می‌گردد.امروزه ساخت نیروگاه‌های OTEC(Ocean Temperature Energy Conversion) رو به افزایش است که با تبدیل انرژی حاصل از اختلاف حرارت، به انرژی الکتریکی، گامی نو در تولید برق به شمار می‌رود، اما هنوز تنگناهایی در این راستا وجود دارد که باید رفع شود.

برای نمونه باید خط‌های انتقال نیرو را تا سواحل گسترس داد و بناهای تولید و انتقال را در برابر طوفانهای دریایی و آب و هوای ساحلی مقاوم ساخت و نیز، تجهیزات نیروگاه‌هایی از این دست هنوز بسیار پرهزیه است و حجم زیادی اشغال می‌کند.با ساخت این نیروگاه‌ها می‌توان به مناطقی که به دلیل دور از دسترس بودن یا محصور بودن در آب، امکان وصل شدن به شبکه‌ی سراسری را ندارند، برق رساند و حتی آب شیرین این نواحی را نیز در کنار همین نیروگاه‌ها فراهم ساخت.

ایران نیز با داشتن خط ساحلی بسیار طولانی (بیش از ۱۸۰۰ کیلومتر در جنوب) وجزایر متعدد، از جمله کشورهایی است که می‌تواند بهره‌های فراوانی از این انرژی ببرد.

استفاده از انرژی حرکتی فراوان امواج دریا نیز گرچه فعلا در ابعاد بزرگ امکان‌پذیر نمی‌باشد، اما نمونه‌های کوچک آن برای تولید برق مورد استفاده قرار گرفته است.در حال حاضر تولید انرژی از امواج دریا بسیار گران قیمت است و حرفه اقتصادی ندارد. به گزاش اقتصادسرآمد، در این میان کشورهای ساحلی توجه ویژه ای به دریافت انرژی از دریاها و اقیانوس‌ها دارند. انرژی جریانات دریایی یکی از مواردی است که مورد توجه ویژه دولتمردان در سطح جهانی قرار گرفته است. یکی از پروژه‌های پیشرو در این زمینه توسط شرکت انگلیسی MCT اجرا شد. این شرکت فعال در زمینه انرژی دریایی پس از نصب توربین‌های ۳۰۰ کیلوواتی سیجن در خلیج بریستل هم‌اکنون در حال نصب توربین‌های ۱/۲ مگاواتی در شمال ایرلند است. این تکنولوژی شباهت بسیاری به توربین‌های بادی دارد و از جریان سیال آب در دریا برای چرخاندن پره‌های بزرگ توربین استفاده می‌کند. توربین‌های ساخت این شرکت از دو پره دایره ای شکل با طول ۱۵ تا ۲۰ متر تشکیل شده‌است. جریان آب با عبور از میان این پره‌ها و چرخاندن آن‌ها موجب چرخیدن موتور توربین می‌شود. حداکثر سرعت چرخش پره‌ها دوازده دور در دقیقه تنظیم شده‌است تا برای موجودات دریایی خطرناک نباشد. از این روش می‌توان در مناطقی که سرعت جزرومد در آن بالا می‌باشد یا در مناطقی که جریانات پایدار اقیانوسی همچون جریان گلف استریم سرعت خوبی دارند استفاده کرد.احمد بهشتی کارشناس فعال حوزه انرژی در اینباره به روزنامه اقتصادسرآمد، گفت: انرژی قابل حصول از جریانات دریایی به عنوان یکی از انوع انرژی دریایی کمتر مورد توجه دانشمندان قرار گرفته‌است، تا جایی که در برخی منابع مرجع مطالعاتی دربارهٔ انرژی‌های تجدید شونده، از این منبع به عنوان منبعی برای تولید انرژی، نامی برده نشده است. بهره‌برداری از این منبع برای تولید انرژی نسبت به سایر منابع جدیدتر می‌باشد و تنها یک یا دو پروژه برای اجرایی شدن آن انجام شده است.

> یکی از مناطق مناسب برای استفاده از انرژی جزر و مد در ایران به یک منطقه ویژه به نام خورموسی در استان بوشهر است که به طور طبیعی به شکل حلزونی است و می تواند یک مخزن طبیعی ذخیره آب باشد که در هنگام مد آب را ذخیره کند و در هنگام جزر بازگرداند که با نصب توربینهای متوالی می توان به برق تجدیدپذیر دست یافت.

چرا جریانات دریایی در ایران استفاده صنعتی ندارد

او افزود: انرژی جریان اقیانوسی نوعی از انرژی اقیانوسی و از منابع انرژی تجدیدپذیر است که از انرژی جنبشی جریان اقیانوسی بدست می آید. مانند: گلف استریم. گرچه در حال حاضر به صورت صنعتی استفاده نمی‌شود ولی به صورت بالقوه انرژی زیادی در خود دارد، که قابل استفاده برای تولید است و این در حالی است که این جریان‌ها از باد و خورشید قابل پیش‌بینی ترند. اما آیا از این انرژی در کشور ما استفاده شده است یا خیر با کمی بررسی کاملا قابل دستیابی است.

بررسی‌ها حکایت از کم توجهی بسیار در استفاده از انرژی‌های دریایی در کشور دارد

وی با بیان این نکته که متاسفانه بررسی‌ها حکایت از کم توجهی بسیار در استفاده از نرژی‌های دریایی و انرژی جریانات دریایی در ایران دارد، افزود: جریان‌های اقیانوسی پتانسیل تأمین بخش قابل توجهی از تقاضای انرژی الکتریکی آینده را در حوزهٔ کشورهای اتحادیه اروپا دارد. مطالعهٔ ۱۰۶ سایت ممکن برای نصب توربین‌های جذر و مدی در اتحادیهٔ اروپا نشان داد که پتانسیل خوبی در جهت تولید توان در حدود ۵۰ تراوات‌ساعت در سال وجود دارد. در صورت استفاده موفقیت‌آمیز از این منابع انرژی، تکنولوژی مورد نیاز می‌تواند شکل دهندهٔ بستر یک صنعت نوین برای تولید انرژی پاک در قرن پیش رو باشد.بهشتی در بخش دیگری از سخنان خود در این رابطه ابراز داشت: نیروگاه های برقآبی کوچک یکی از جدیدترین نیروگاه های تجدیدپذیر هستند که آن ها را می توان روی رودخانه های کوچک به صورت جریانی و بدون نیاز به سد احداث نمود.

به گفته این کارشناس صنعت انرژی، تایج نشان می دهد که ظرفیت های بالقوه ی زیادی برای این نیروگاه ها در بسیاری از کشورهای جهان علی الخصوص کشورهای درحال توسعه وجود دارد. احداث و بهره برداری ساده تر، مشکلات زیست محیطی کمتر و قابلیّت مشارکت در ریزشبکه از مهم ترین مزایای این نیروگاه ها در مقایسه با نیروگاه های برقآبی بزرگ هستند. همچنین احداث این نیروگاه ها در مناطق روستایی و دور از شبکه می تواند منجر به اشتغال زایی شود؛ منافع اقتصادی را به دنبال داشته باشد و وابستگی این مناطق را به شبکه کاهش دهد.محمد ساتکین کارشناس حوزه انرژیدر این باره می گوید: یکی از مناطق مناسب برای استفاده از انرژی جزر و مد در ایران به یک منطقه ویژه به نام خورموسی در استان بوشهر مربوط است که به طور طبیعی به شکل حلزونی است و می تواند یک مخزن طبیعی ذخیره آب باشد که در هنگام مد آب را ذخیره کند و در هنگام جزر بازگرداند که با نصب توربین های متوالی می توان به برق تجدیدپذیر دست یافت.

وی تصریح کرد: درباره پتانسیل های جریانی موجود در کشور می توان به منطقه 'تنگه خوران' حدفاصل جزیره قشم و خاک مادر اشاره کرد که جریان آب با سرعت از آنجا عبور می کند و می توان با بکارگیری توربین های جریانی نسبت به تولید برق اقدام کرد.

نیروگاه برق آبی نیاز به سوخت ندارند و به لحاظ حفظ محیط زیست و ذخایر آبی، یاری رسان هستند. در کنار آن ، تجربه نشان داده است که پرداختن به تبعات صنعت سد سازی می تواند منافع دراز مدت کشور را تامین کند. نیروگاه های برقآبی درکنترل فرکانس شبکه نقش موثری دارند.با توجه به معضل تغییر فرکانس در شبکه کشور، وجود این نیروگاه ها در کنترل فرکانس مفید است. نیروگاه های برقآبی، انرژی مورد نیاز خود را برای تولید برق از جریان آب رودخانه ها با کانال های انتقال آب تامین می کنند. حدود ۲۶ هزار مگاوات ظرفیت تولید برقآبی در ایران وجود دارد که بخش عمده آن از حوزه رودهای کارون، کرخه و دز تامین می شود. در نیروگاه های برقآبی جریان آب و یا انرژی پتانسیل آب پشت سدها و آب بندها است. انرژی دریایی از جمله پرظرفیت‌ترین و پاک‌ترین انواع انرژی‌های تجدیدشونده به‌شمار می‌رود. انرژی تجدید شونده به آن دسته از انواع انرژی گفته می‌شود که پس از مصرف، منابع تولیدکننده آن در زمانی اندک می‌تواند آن را جایگزین کند. نور خورشید، باد، آب و گرمای زمین از منابع تولید انرژی‌های تجدید شونده هستند. در سال اخیر افزایش قیمت سوخت‌های فسیلی و همچنین افزایش نگرانی‌ها از آثار و تبعات مخرب استفاده از سوخت‌های فسیلی موجب شده‌است تا انرژی تجدید شونده مورد توجه قرار گیرند. برهمین اساس بیشتر کشورها برنامه‌های جامعی برای استفاده از انرژی‌های تجدید شونده اتخاذ کرده‌اند.

نماینده مجلس

دولت کنونی سیاست‌های احیای دریاچه ارومیه را دنبال نمی‌کند

یک نماینده مجلس گفت: اکنون چند سد در حوضه دریاچه ارومیه در دست احداث است که اگر تکمیل شوند، فاتحه دریاچه ارومیه خوانده خواهد شد.به گزارش اقتصادسرآمد، محمد باقری بنائی با اشاره به مشکل کم آبی در استان آذربایجان شرقی اظهار داشت: این استان نیز مانند دیگر نقاط کشور با بحران آب مواجه است و برای تامین آب کشاورزی و حتی شرب با چالش مواجه هستیم.وی با بیان اینکه باتوجه به کمبود بارندگی ذخیره آب پشت سدها کم شده و این مسئله مشکلاتی را برای کشاورزان بوجود آورده است، تاکید کرد: باید تدابیری اندیشیده شود که از آب موجود با بهره وری بالاتری استفاده شود.عضو هیات نمایندگان استان آذربایجان شرقی با اشاره به سدسازی‌های حوضه دریاچه ارومیه و چالش‌هایی که در پی داشته، گفت: در کل برخی سدهایی که احداث شده‌اند بدون مطالعه بوده و مشکلاتی را برای کشور بوجود آورده‌اند.وی خاطرنشان کرد: اکنون چند سد در حوضه دریاچه ارومیه در دست احداث است که اگر تکمیل شوند، فاتحه دریاچه ارومیه خوانده خواهد شد.باقری بنایی یادآور شد: مطالعات برخی سدهایی که در گذشته ساخته شده‌اند با عجله انجام شده و اکنون یکی از دردسرهای ما در کشور همین سدها هستند که باعث شده در بالادست رودها که کشت دیم داشتند آبی شوند و پایین دست به آب زیرزمینی روی آورده‌اند.وی با اشاره به اوضاع نابسامان دریاچه ارومیه گفت: متاسفانه سیاست‌های ستاد احیای دریاچه ارومیه آنگونه که در دولت‌های قبل پیگیری می‌شد، در این دولت دنبال نمی‌شود، بنابراین این حوضه عملا چه به لحاظ زیست محیطی و چه انسانی با بحران مواجه است.این نماینده مجلس با اشاره به خشک شدن تالاب‌های اطراف دریاچه ارومیه گفت: علاوه بر دریاچه؛ تالاب‌ها هم با مشکلات عدیده مواجهند و خطر آنها را تهدید می‌کند.وی تاکید کرد: باید حقابه دریاچه و تالاب‌ها داده شود تا از بحران نجات پیدا کنیم، آب پشت سدها به جای اینکه به صنعت و کشاورزی بدون اینکه بهره‌وری داشته باشند داده شود، با یک کار کارشناسی ابتدا حقابه محیط زیست تعیین شود.

جدول ۲۱

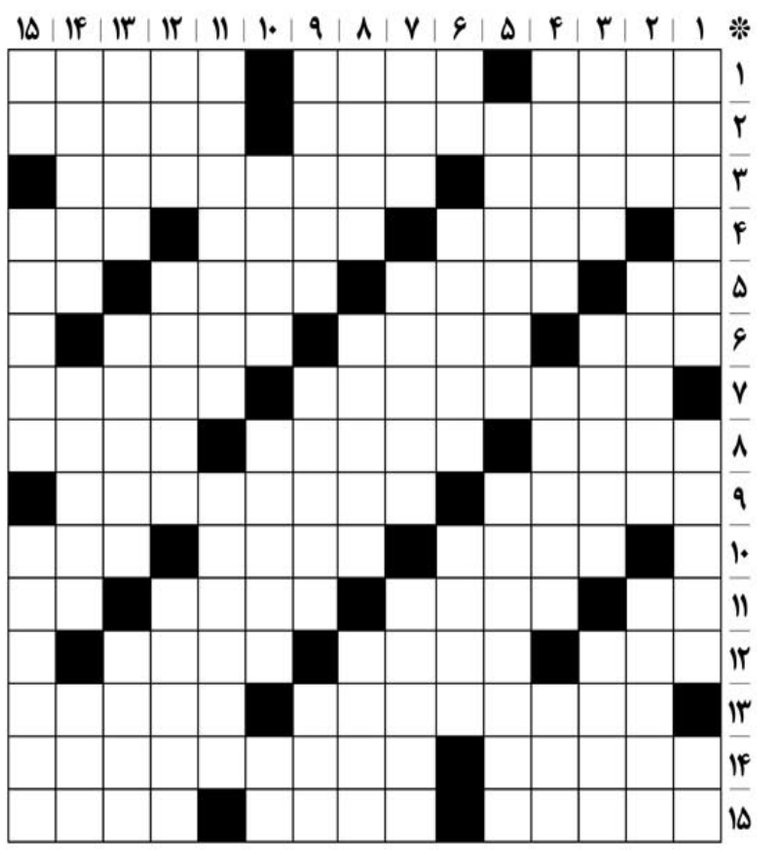

افقی:
۱- سوغات یزد- دارای حق‌تقدم- چست و چابک
۲- نویسنده آمریکایی نمایشنامه مرگ فروشنده- قسمت‌های آغازین
۳- معالجه- نظم و انضباط
۴- پناهگاه- روباه صحرای جنگ جهانی دوم- رخنه‌گر اینترنتی
۵- یازده- رسم و سنت- تغار چوبی- زیبایی قابل درک اما توصیف‌ناپذیر
۶- لطیف- پستی در فوتبال- باعث و موجب
۷- مخترع تلفن- صادق و بی‌ریا
۸- دوستی- چین‌های منظم پرده- از جمله مخاطرات طبیعی
۹- توبه کردن- از آثار آگاتا کریستی، بانوی جنایی‌نویس انگلیسی
۱۰- تخم گیاه- فلانی- نی باریک
۱۱- سرچشمه حیات- پاکدامنی- ورقه مقوایی تاشده برای دسته‌بندی اسناد- نیم‌کاسه!
۱۲- کاشتن بوته برنج- عظیم- از تنقلات
۱۳- شهری نزدیک رشت- لقب پادشاهان حبشه بود
۱۴- آبگیر- وسایل زینتی بیهوده و کم‌ارزش
۱۵- سرگرمی و وقت‌گذرانی- غیر از مورد قبلی- چشم دلفریب

عمودی:
۱- سربازخانه- مدفن شاه‌نعمت‌الله‌ولی- عید ویتنام
۲- جرقه آتش- گازی برای پرکردن پنجره‌های دوجداره- از وسایل خیاطی
۳- تمام‌کننده- ماه تابستانی- ریاضیدان سوئیسی
۴- جانور کیسه‌دار درختی استرالیا- پیروان- نوشیدنی گرم
۵- آزرده‌خاطر- مجموعه شعری سروده قیصر امین‌پور
۶- تکرار یک حرف- صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی- شاعر اصفهانی
۷- پابند- فاقد خصلت‌های پسندیده- دلداده شیرین
۸- شجاع- از واحدهای پول قدیم ایران- ساقه برنج
۹- فرستاده شده- رایانه کیفی- عیب و عار
۱۰- کبوتر دشتی- عالم وهم و خیال- مخفف اگر
۱۱- تملق- خنده حاکی از شادی
۱۲- نخست- جلال و شکوه- آلیاژ
۱۳- قشر، پوسته- دلیل- حلقه نورانی اطراف چیزی
۱۴- نژاد مردم پرو- مرطوب- داستانی کوتاه نوشته گوگول
۱۵- بز کوهی- کاشف اشعه ایکس- لیگ فوتبال اسپانیا

حل جدول شماره ۲۰